

Rellotge de sol de Can Planes d'Amunt

Fogars de la Selva

Ubicació

Lloc/Adreça: Polígon 11 Parcel·la 80
Emplaçament Veïnat de Sant Corneli
Alçada: 59

Coordenades:

Latitud: 41.72949
Longitud: 2.66622
UTM Est (X): 472240
UTM Nord (Y): 4619796

Classificació

Número de fitxa 08082 - 69
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Any 1887
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Tot i que els seu estat general és acceptable, cal preveure una possible restauració del suport de calç i subjectar correctament el gnònom perquè no es desprengui.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: En el Catàleg de Masies i cases rurals en sòl no urbanitzable es classifica amb la categoria A.
Data aprovació: dc., 31/10/2012 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat Privada
Titular: 08081A011002590001ZL

Fitxes associades:

[Can Planes d'Amunt](#)

Autoria de la fitxa

Jordi Montlló Bolart

Data de registre de la fitxa:

dt., 28/12/2021 - 08:50

Descripció

Relloctge de sol quadrangular, ubicat a la façana de migdia de Can Planes d'Amunt, a la planta pis, perpendicular amb el ràfec de la coberta i a mà esquerra d'una finestra amb la pedra ben treballada i arc conopial. És del tipus vertical declinant, orientat als sud-oest. Està realitzat damunt de l'arrebossat de calç original de la façana i esgrafiat en fresc. Està emmarcat per un marc lineal de color ocre. S'hi pot observar les diferents línies esgrafiades que realitzà el quadranter en el moment de dibuixar i calcular les hores, dividint el rellotge en quatre parts. A la part superior s'hi ha esgrafiat un cercle solar a l'interior del qual hi ha el gnòmon, de ferro. Al seu voltant hi ha quatre estels de vuit puntes amb un botó al mig, pintades també de color ocre. De cada costat del cercle solar neix una branca de fulles d'olivera, sempre esgrafiades i pintades d'ocre que arriben fins a cada extrem del quadrant. Les hores en xifres àrabs de color negrós, assenyalen, des de les 8 del matí, fins a les 6 de la tarda, essent les 12 del migdia l'hora de l'Àngelus, perpendicular al gnòmon. Al dessota de la vareta, ben esgrafiada damunt de la línia horària que marca entre dos quarts de dotze i dos quarts d'una, hi ha la lletra "S". Les línies horàries que marquen les hores són les més llargues, partint del cercle solar, mentre que les mitges hores, només fan uns centímetres, a partir de la línia inferior del marc on es dibuixen les hores.

Als extrems inferiors del quadrant es tornen a repetir els mateixos dibuixos decoratius a base de fulles d'olivera i al centre, sembla poder-se llegir, l'any 1887.

Observacions:

Aquest rellotge de sol consta a l'Inventari de Rellotges de sol de la Societat Catalana de Gnomònica, amb el número de referència 5461.

Història

El mas Planasdemunt el trobem referenciat per primera vegada com a tal l'any 1409, quan Pere Planademunt i Pere Planadevall es diferencien per primera vegada del nom Plana. En el fogatge de 1497 s'hi localitza novament el mas d'en Planademunt.

En els llibres de baptismes de 1565 consta com a batejada Anna Paula, filla de Jaume, en Planademont.

L'any 1593 el fill d'Antoni Planademunt i d'Antiga, nat Antoni, rep el sagrament del bateig. A partir d'aquesta dada, en llibres parroquials hi ha referències d'inscripcions de bateig, naixements i defuncions fins al 1702. A partir d'aquesta dada, es fa difícil seguir la línia successòria de la família. En tot cas, si que l'any 1694, consta com òbit en Bernat Planasdemunt, mort pels soldats francesos, ja que no va voler que li prenguessin la burra.

L'any 1702, Josep Planasdemunt és el propietari del mas Planasdemunt. Es marida amb Magdalena Roure, originària de Vilanna, del terme d'Anglès. La cerimònia es fa en el mateix mas, amb Andreu Vidal i Francesc Buscastell com a testimoni.

L'any 1734, el fill de Josep i Magdalena, Antoni Planasdemunt Roure, es casa amb Cecília Reixach, filla d'un negociant de Sant Hilari.

L'any 1738 consten com a residents al mas, juntament amb el seu fill Benet, un pastor de dotze anys (Jaume Comes) i un vaquer de setze anys (Francesc Llopart). En la propietat també hi viuen dues parelles de masovers i dos serradors (Francesc i Maties): Antoni i Maria Call per un costat, i Salvador Ditxo i Maria per l'altra.

L'any 1767 moren els propietaris (Antoni Planademunt i Cecília).

L'any 1789 mor el fill, Benet Planasdemunt i Reixach i deixa una vídua, Teresa Cambrarol de Massanes.

L'any 1819, el propietari del mas és Francesc, fill de Benet i Teresa Planasdemunt. En Francesc està casat amb Clara Pla (†1824). Quan mor la seva esposa, l'any següent, en Francesc es casa en segones núpcies amb Maria Vernench, vídua d'Antoni Poch, moliner de Ramió. La Maria i en Francesc tenen un fill, en Joan, que un cop casat amb Francesca Riera de Massanes, es traslladaran a viure a Hostalric.

L'any de la mort de la mare, l'Esteve (que serà alcalde de Fogars) es casa amb Teresa Ruscalleda, de Tordera. El seu fill, de nom Esteve, serà l'hereu i en el seu moment, també desenvoluparà el càrrec de batlle de Fogars. L'any 1852 l'Esteve es casa amb Maria Montserrat Llobet i Vendrell, que a més del mas Planasdemunt annexionaran el Llobet.

En el cadastre de 1862, Esteve Planasdemunt declara la casa i les següents propietats: una peça anomenada el Bosc, que consta de trenta-sis quarteres de bosc, catorze quarteres d'erm i cinc quarteres i mitja improductives; una peça al Pla de Fogars; cinc quarteres i mitja de secà; tres quarteres d'albereda; dues quarteres d'erm i una d'arenal. En el Moré hi tenia dues quarteres de secà i dues de bosc de gavella. També disposaven de la Quintana, amb tres quarteres de secà; el Camp del suro; dues quarteres i nou quartans de secà més. A Les Estries, una quartera i mitja de secà. A la Vinya, una quartera i dos quartans de vinya. Al Camp Hortal, mitja quartera de secà. A més de les terres, també declararà dos bous i una euga i varis caps de ramaderia.

En el padró de 1889, tot i que no hi trobem el cognom Planasdemunt, el propietari és en Joan Planas i Llobet (1855). En el mas hi tenen masovers. En aquest padró hi consten el matrimoni Jordi Giol Oller i Maria Matamala Perich amb els seus fills, Joaquim, Josep i Pere. En canvi en el padró de 1897 hi ha hagut un canvi de masovers; Llorenç Verdaguer i Dolors Mas amb els seus tres fills, Francesc, Josep i Maria. Aquesta família, amb la seva descendència ocuparà la masoveria fins l'any 1976.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE FOGARS DE LA SELVA (2012). Catàleg de béns a protegir; dins *Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Fogars de la Selva*.

AJUNTAMENT DE FOGARS DE LA SELVA (2012). Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable; dins *Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Fogars de la Selva*.

FUGAROLAS i MASÓ, Jaume i VILÀ i CAMPS, Josep (2007). *Fogars de La selva, temps ha*. Fogars de La Selva: Edició dels autors.

LLINÀS i POL, Joan i MERINO SERRA, Jordi (2001). El patrimoni de la Selva: inventari històric, artístic i arqueològic dels municipis de la comarca. Consell Comarcal de La Selva.

